

@ΣΗΔΕ ΙΡΙΔΑ

691edafd273b0067a2e90a1d

ΑΠ:18190

Υπογραφή: 20/11/25 14:26

Διανομή: 20/11/25 17:21

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΣΥΝΟΧΗΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ**

**ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ**

Ταχ. Δ/ση: Δραγατσανίου 8
Ταχ. Κώδικας: 10559 – Αθήνα
Πληροφορίες: Σταυρούλα Σπυροπούλου
Τηλέφωνο : 2144055230
e-mail: tmima.nomothetikou@minscfa.gov.gr
s.spyropoulou@minscfa.gov.gr

ΠΡΟΣ

Τη Βουλή των Ελλήνων
Διεύθυνση Κοινοβουλευτικού
Ελέγχου-Τμήμα Ερωτήσεων και
Αιτήσεων Καταθέσεως Εγγράφων

Κοιν.:

Πολιτική Γραμματεία
Υπουργού Κοινωνικής Συνοχής και
Οικογένειας

ΘΕΜΑ: Θέσπιση των μέτρων που στηρίζουν τις πολύτεκνες οικογένειες και αποτελούν δημογραφικά κίνητρα

ΣΧΕΤ: Η υπ' αριθμ.8450/08.09.2025 Ερώτηση.

Σε απάντηση της υπ. αριθ. 8450/08.09.2025 Ερώτησης που κατατέθηκε στη Βουλή από τη Βουλευτή της Κ.Ο. της Νίκης, κ. Κουρουπάκη Ασπασίας, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Η συνταγματική επιταγή για την ειδική μέριμνα του κράτους στις πολύτεκνες οικογένειες αποτελεί κατευθυντήρια διάταξη μέσω της οποίας το κράτος προσδιορίζει το είδος και την έκταση αυτής της μέριμνας.

Επιπρόσθετα, εξειδικεύει τα μέτρα και τους μηχανισμούς προστασίας με κριτήριο την αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση των αναγκών, σε σχέση με τις εκάστοτε υφιστάμενες οικονομικές, κοινωνικές και αναπτυξιακές δυνατότητες του κράτους αλλά δεν θέτει συγκεκριμένο κανόνα ο οποίος εφαρμόζεται μεμονωμένα σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 21 του Συντάγματος «η οικογένεια, ως θεμέλιο της συντήρησης και προαγωγής του Έθνους, [...] τελούν υπό την προστασία του Κράτους». Επιπλέον, στην παρ. 2 του ανωτέρω άρθρου του Συντάγματος ορίζεται ότι: «Πολύτεκνες οικογένειες [...] έχουν δικαίωμα ειδικής φροντίδας από το Κράτος».

Το νομοθετικό πλαίσιο οικογενειακών επιδομάτων καθιερώθηκε βάσει των υποπεριπτώσεων 14 και 15 της υποπαρ. 1Α2 του άρθρου πρώτου παρ. 1Α. του ν. 4093/2012 (Α' 222) το οποίο προέβλεπε ρητά ότι έπαυε να ισχύει κάθε προηγούμενη ρύθμιση που αντίκειται στις διατάξεις του όπως η προϊσχύουσα διάταξη της παρ 3 του άρθρου 63 του ν. 1892/1990 (Α' 101), όπως ίσχυε μέχρι τις 31.12.2012, περί χορήγησης της ισόβιας σύνταξης της πολύτεκνης μητέρας και μετά την ενηλικίωση των τέκνων της.

Το χρονικό διάστημα κατάργησης της ισόβιας σύνταξης, θεσπίστηκε το ενιαίο επίδομα στήριξης τέκνων, ήτοι οικογενειακό επίδομα το οποίο καταβαλλόταν από το πρώτο παιδί σε οικογένειες χαμηλού ή μεσαίου εισοδήματος (αρ. πρώτου παρ 1Α. υποπαρ. 1Α2 του ν. 4093/2012, όπως τροποποιήθηκε και το

ειδικό επίδομα τριτέκνων και πολυτέκνων (άρθρο 40 του ν. 4141/2013 (Α' 81).

Με το άρθρο 214 του ν. 4512/2018 (Α' 5), καταργήθηκαν τα ως άνω 2 επιδόματα και θεσπίστηκε το «ενιαίο» επίδομα παιδιού. Στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, παρατίθενται όσα σήμερα προβλέπονται σχετικά με την υποστήριξη των τρίτεκνων και πολύτεκνων οικογενειών στο επίδομα παιδιού. Ειδικότερα:

- το επίδομα γέννησης,
- το πρόγραμμα στήριξης οικογενειών σε υπηρεσίες προσχολικής αγωγής και φροντίδας
- πρόσβαση σε υπηρεσίες δημιουργικής απασχόλησης και
- το κρατικό κατασκηνωτικό πρόγραμμα.

Πιο συγκεκριμένα:

1. Επίδομα Παιδιού.

Το επίδομα παιδιού (άρθρο 214 του ν. 4512/2018), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, χορηγείται λαμβάνοντας υπόψη:

- α) τον αριθμό των εξαρτώμενων τέκνων
- β) το ισοδύναμο οικογενειακού εισόδημα και
- γ) την κατηγορία ισοδύναμου οικογενειακού εισοδήματος. Η διαδικασία της χορήγησης του επιδόματος παιδιού, καθορίστηκε με την αρ.Γ.Π.οικ.Δ22/11/2705/58/2018 (Β' 57) απόφαση, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

Επομένως, το ύψος του επιδόματος παιδιού εξαρτάται από τον αριθμό των εξαρτώμενων τέκνων.

2. Επίδομα Γέννησης.

Για κάθε παιδί που γεννιέται στην Ελλάδα, χορηγείται επίδομα γέννησης, σύμφωνα με τον ν. 4659/2020 (Α' 21), όπως τροποποιήθηκε για το επίδομα με τις διατάξεις του άρθρου 10 του ν. 4756/2020 (Α' 235), και τις διατάξεις των άρθρων 29, 30 και 32 του ν. 5092/2024 (Α' 33). Η διαδικασία για την χορήγηση του επιδόματος γέννησης, καθορίστηκε με την αρ. Δ11/οικ. 8523/236/2020 ΚΥΑ (Β' 490), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

Για τον καθορισμό του ύψους του επιδόματος λαμβάνεται υπόψη ο αριθμός των εξαρτώμενων τέκνων, όπως αυτός διαμορφώνεται μετά την γέννηση του τέκνου, με αποτέλεσμα το ύψος αυτού του ποσού να διαμορφώνεται ως εξής:

- α) 2.400,00 € για το πρώτο κατά σειρά γέννησης εξαρτώμενο τέκνο
- β) 2.700,00 € για το δεύτερο κατά σειρά γέννησης εξαρτώμενο τέκνο
- γ) 3.000,00 € για το τρίτο κατά σειρά γέννησης εξαρτώμενο τέκνο και
- δ) 3.500,00 € για το τέταρτο και κάθε επόμενο κατά σειρά γέννησης εξαρτώμενο τέκνο.

Το επίδομα γέννησης καταβάλλεται αναδρομικά από την 1η Ιανουαρίου 2023 στα πρόσωπα που κατέστησαν δικαιούχοι, σύμφωνα με το άρθρο 1 του ν. 4659/2020, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 29 του ν. 5092/2024 και σύμφωνα με το άρθρο 31 του ν. 5092/2024.

3. Πρόγραμμα στήριξης οικογενειών σε υπηρεσίες προσχολικής αγωγής και φροντίδας, και πρόσβασης σε υπηρεσίες δημιουργικής απασχόλησης.

Με τις διατάξεις του άρθρου 104 του ν. 4941/2022 (Α' 113), «θεσπίστηκε πρόγραμμα οικονομικής στήριξης οικογενειών», για την πρόσβαση βρεφών και νηπίων σε υπηρεσίες προσχολικής αγωγής και φροντίδας, καθώς και την πρόσβαση παιδιών, εφήβων και ατόμων με αναπηρία σε υπηρεσίες δημιουργικής απασχόλησης, με φορέα υλοποίησης την Ελληνική Εταιρεία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης, Ανώνυμη Εταιρεία (ΕΕΤΑΑ ΑΕ). Η δαπάνη χρηματοδότησης καλύπτεται από ενωσιακούς πόρους των συγχρηματοδοτούμενων Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021-2027, και από Εθνικούς Πόρους.

Με τη με αρ. 134947/2025 ΚΥΑ (Β' 4127), που εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση της διάταξης του άρθρου 104» του ν. 4941/2022 (Α' 113), καθιερώνεται πρόγραμμα οικονομικής στήριξης οικογενειών για την πρόσβαση βρεφών και νηπίων σε υπηρεσίες προσχολικής αγωγής και φροντίδας, καθώς και πρόγραμμα οικονομικής στήριξης οικογενειών για την πρόσβαση παιδιών και εφήβων και ατόμων με αναπηρία σε υπηρεσίες δημιουργικής απασχόλησης με την εφαρμογή σύγχρονων παιδαγωγικών πρακτικών και δραστηριοτήτων, εκτός σχολικού ωραρίου και ισχύει για την περίοδο δύο κύκλων, του έτους 2025 – 2026 (α' κύκλος) και του έτους 2026-2027 (β' κύκλος). Στο σύστημα μοριοδότησης, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις συμμετοχής, προβλέπονται 50 μόρια για τις τρίτεκνες – πολύτεκνες- μονογονεϊκές οικογένειες.

Η δαπάνη χρηματοδότησης καλύπτεται από ενωσιακούς και εθνικούς πόρους και ανέρχεται στο συνολικό ποσό ύψους 755.420.900€ για τις περιόδους 2025-2026 και 2026-2027. Από το προαναφερόμενο σύνολο, ποσό ύψους 312.744.958 € προέρχεται από τον τακτικό προϋπολογισμό του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας και κατανέμεται ως εξής:

- Για τη χρονική περίοδο 2025-2026 (α' κύκλο του Προγράμματος) θα διατεθεί ποσό ύψους 153.872.479€, εκ του οποίου 122.073.077,00€ για τις δομές Α1,Α2,Β1,Β2,Β3 (παιδικούς/βρεφονηπιακούς σταθμούς) και 31.799.402,00 € για τις δομές κατηγορίας Γ και Δ, (ΚΔΑΠ και ΚΔΑΠΑμεΑ), με προτεραιότητα στην κατηγορία Δ (ΚΔΑΠΑμεΑ).
- Για τη χρονική περίοδο 2026 - 2027 (β' κύκλο του Προγράμματος), θα διατεθεί ποσό ύψους 158.872.479€, εκ του οποίου 122.073.077,00€ για τις δομές Α1, Α2, Β1, Β2, Β3 (παιδικούς/βρεφονηπιακούς σταθμούς) και 36.799.402,00 € για τις δομές κατηγορίας Γ και Δ, (ΚΔΑΠ και ΚΔΑΠΑμεΑ), με προτεραιότητα στην κατηγορία Δ (ΚΔΑΠΑμεΑ).

Επισημαίνεται ότι η συνεισφορά του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας σκοπό έχει να καλύψει τις ανάγκες όπως αυτές προκύπτουν κατά την υλοποίηση του Προγράμματος και η κατανομή των ποσών του Τακτικού Π/Υ του ΥΚΟΙΣΟ έπεται της κατανομής των ποσών που προέρχονται από τα Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα και από το συγχρηματοδοτούμενο σκέλος του ΠΔΕ.

Με την τροποποίηση της Κοινής Υπουργικής Απόφασης 134947 /29.07.2025 που δημοσιεύθηκε 22.10.2025 (Κ.Υ.Α 15670/22.10.2025) και την νεότερη πρόσκληση της Ε.Ε.Τ.Α.Α. Α.Ε. (Φορέας Υλοποίησης του Προγράμματος) ανοίγεται ο δρόμος ώστε περισσότερα παιδιά να απολαμβάνουν περισσότερες

ποιοτικές υπηρεσίες προσχολικής αγωγής.

4.Κρατικό Κατασκηνωτικό Πρόγραμμα.

Στο πλαίσιο του Κρατικού Κατασκηνωτικού προγράμματος για τη φιλοξενία παιδιών, οικογενειών, ηλικιωμένων και Ατόμων με Αναπηρίες, με χαμηλό οικογενειακό εισόδημα, λειτουργούν Παιδικές Εξοχές του Κρατικού Προγράμματος, βάσει των διατάξεων του ν. 749/1948 (Α' 200), όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε μεταγενέστερα.

Η συμμετοχή των παιδιών των πολύτεκνων και τρίτεκνων οικογενειών στις Παιδικές Εξοχές του Κρατικού Προγράμματος γίνεται δωρεάν, χωρίς την καταβολή ποσού συμμετοχής.

Στις αρχές Οκτωβρίου του 2024 το Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας παρουσίασε στο Υπουργικό Συμβούλιο και τέθηκε σε δημόσια διαβούλευση το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για το Δημογραφικό.

Το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για το Δημογραφικό, έχει ορίζοντα δεκαετίας (έως το 2035), δεν περιορίζεται απλά στην προσπάθεια ανάκαμψης των γεννήσεων αλλά προσβλέπει στη συνολική διαχείριση των επιπτώσεων της αλλαγής που έχει επέλθει στην ηλικιακή δομή του πληθυσμού και βασίζεται σε 5 βασικούς άξονες:

1. Στην ενίσχυση των γεννήσεων και την ταυτόχρονη στήριξη της οικογένειας:
2. Στην ενίσχυση της απασχόλησης
3. Στη διαχείριση της μακροζωίας – γήρανσης
4. Στην τοπική ανάπτυξη και την προώθηση της καινοτομίας
5. Στην ευαισθητοποίηση και ενημέρωση των πολιτών.

Οι ως άνω αναφερόμενοι άξονες είναι εναρμονισμένοι με τις συστάσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τις προτεραιότητες και τις καλές πρακτικές που προτείνονται από διεθνείς οργανισμούς. Οι άξονες καταλήγουν σε περισσότερες από 100 δράσεις συνολικής δαπάνης 20 δισ. ευρώ, συμπεριλαμβανομένων των μέτρων που έχουν ληφθεί ήδη από το 2019, οι οποίες αφορούν σε όλες τις ηλικιακές ομάδες του πληθυσμού.

Το Ε.Σ.Δ για το Δημογραφικό απαιτεί τη συνεργασία όλων των συναρμόδιων Υπουργείων. Μέσω αυτού, γίνεται προσπάθεια διαμόρφωσης ενός ευνοϊκού για την οικογένεια και το παιδί περιβάλλοντος, το οποίο θα σέβεται τις επιθυμίες, θα παρέχει επιλογές και θα υποστηρίζει τις ανάγκες των πολιτών.

Απώτερο στόχο αποτελεί η βελτίωση του βιοτικού επιπέδου μέσα από τον σχεδιασμό, την εφαρμογή, τον συντονισμό και αξιολόγηση δράσεων που αφορούν το σύνολο των πολιτών σε όλο τον κύκλο ζωής.

Επιπρόσθετα, έναν από τους άξονες αποτελεί η στήριξη της οικογένειας, με την έννοια της άρσης των αντικειμενικών (οικονομικών, πρακτικών και ψυχολογικών) εμποδίων που αποτρέπουν άνδρες και γυναίκες από το να δημιουργήσουν οικογένεια ή/και να αποκτήσουν τον αριθμό παιδιών, που επιθυμούν.

Στο πλαίσιο του συγκεκριμένου άξονα, πρόκειται να σχεδιασθούν και να υλοποιηθούν προγράμματα και δράσεις που αφορούν:

α) στην οικονομική στήριξη των οικογενειών (επιδόματα, στοχευμένες παροχές σε πολύτεκνες ή μονογονεϊκές οικογένειες, φορολογικές ελαφρύνσεις, βοήθεια και υποστήριξη στη νέα μητέρα),

β) στη συμφιλίωση επαγγελματικής και οικογενειακής ζωής (βρεφική και παιδική φροντίδα, ολοήμερο σχολείο, ΚΔΑΠ, κατασκηνώσεις κλπ, γονεϊκές άδειες, δυνατότητα συνυπηρέτησης συζύγων, δυνατότητα τηλεργασίας, μερικής απασχόλησης κ.λπ., διαχείριση αδειών εκπαιδευτικών και τοποθέτηση αναπληρωτών ώστε να μη χάνονται ώρες μαθήματος) και

γ) στην ενθάρρυνση/υποστήριξη απόκτησης παιδιών (στέγαση, στήριξη νέων ζευγαριών στη δημιουργία νοικοκυριού, κίνητρα αυτονόμησης νέων, ενημέρωση και ευαισθητοποίηση γύρω από τη δυνατότητα απόκτησης παιδιών μετά τα 40, στήριξη εξωσωματικής).

Το Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας αποσκοπεί στη δημιουργία ενός υποστηρικτικού και ευνοϊκού περιβάλλοντος για την οικογένεια και την αναπαραγωγή, στη διαχείριση των συνεπειών της γήρανσης του πληθυσμού, καθώς και στην προώθηση της κοινωνικής συνοχής και της μακροπρόθεσμης οικονομικής ευημερίας της χώρας.

Η ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΔΟΜΝΑ ΜΑΡΙΑ ΜΙΧΑΗΛΙΔΟΥ